

sestrici Mariji preblizu. Dekletcu se je obleka vnela. Pridobila je tako težke opeklne, da je drugi dan umrla.

Umrl je bivši minister za uk in bogočastje, član gospodske zbornice dr. Gustav Marchet. Spadal je med najbolj pomembne politike zadnjega časa.

Nezgoda z dinamitno patrono. V Trbižu na Koroškem našla sta 13-letni Jožef Zussner in njegov brat Franc dinamitne patrone. Medtem ko je Franc patrono v potok vrgel, nesel je Jožef eno domu in je pričel z vilicami v nju ruvati. Vsled tega se je patrona nakrat razstrelila in je raztrgala neprevidnemu dečku levo roko.

Požig. V gospodarskem poslopu posestnika Andreja Kančnik v Drasendorfu pri St. Vidu na Koroškem izbruhnil je ogenj, ki se je tako hitro razširil, da se niti živine ni moglo rešiti. V hiši se je nahajala 20-letna božastna hčerka. Bežala je napol oblečena iz stanovanja in pozabila otroka dekle Aufegger seboj vzeti; mati pa je otroka potem sama iz plamena rešila. Posestnik nahajal se je za časa izbruhna ognja s svojo družino na polju in je zamogel komaj nekaj obleke ter denar rešiti. V hlevu je zgorelo 16 kosov govede, 16 prašičev in 1 konj. Škode je okoli 40.000 kron, zavarovalnina pa znaša komaj 18.000 kron. Sodi se, da je nekdo nalašč začgal.

Veliki požar. Pri posestniku Pavlu Werdniku v Libeličah na Koroškem izbruhnil je ogenj, pri katerem je zgorelo stanovanlo in gospodarsko poslopje, mnogo žira, krme, kmetijskih strojev in orodja. Ogenj se je razširil na posestvo soseda Andreja Schumnika, vpepelil tam tudi stanovanlo in gospodarsko poslopje, 30 čebelnjakov, med njimi 10 polnih, stroje, orodje, zalogu žita ter dve svinji. Ena krava je bila hudo opečena in pet ovc, ki so bile po diemu omamljene, se je moralo takoj zaklati. Pri Werdniku se je zamoglo med požarom iz razvalin hleva tri kose govede nepoškodovane potegniti. Zgorelo je na Werdniku tudi denarja za 1800 kron. Škode je za 28.000 kron, medtem ko znaša zavarovalnina le 9000 kron.

Gospodarska razmotrivanja.

Pred kratkim je izšla knjiga, ki obstoji skoraj iz ključno iz številki, ki pa je ravno zato prav zanimiva.* Za sedanje razmere najbolj zanimive so seveda cene živiljenskih sredstev. Knjiga je iz leta 1912. Posnemamo ji sledče podatke. Rafinadni sladkor (prima centrifugal-pišč) stal je v izvozni trgovini voznine prosti iz Trsta v 1912. letu 38 K 63 h. V Avstriji se je zahtevalo takrat 70 h za eno kilo sladkorja v kockah; danes pa se zahteva ranj 1 K 14 h! Izdelovalci kakor država delajo dobro kupčijo pri domači trgovini s sladkorjem; izdelovalci bojšči kakor kedaj preje; od tega pribajajo visoke dividende sladkornih akcijskih druž. Prav zanimive so tudi za l. 1912 navedene cene za žito in moko. Znašale so za 100 kilo pšenice 25 K 38 h, rži 21 K 60 h, ječmena 21 K 34 h, ovsu 19 K 28 h, koruze 22 K. V tem letu se je dobilo 100 kilo pšenične moke st. 0 za 34 K 62 h, št. 1 za 34 K 46 h, št. 4 za 32 K 50 h in št. 7 za 28 K 66 h. Rženo moko se je dobilo 100 kilo št. 0 za 31 K 74 h, št. 1 za 29 K 76 h in št. 3 za 24 K 60 h. Danes je najvišja cena za pšenico 32 K, moka št. 0 stane 1 K 21 h, št. 1 pa 1 K; krušna moka od pšenice ali rži stane danes 51 h.

Leta 1912 obstajala je med ceno za pšenico in rž ter ono moko razlika od 11 do 40% pri rži. Cena za fine otrobe znašala je takrat 14 K 84 h, za debele otrobe pa 15 K 50 h. Zdaj znaša razlika med pšenico in iz nje zmleto moko 58 do 375%, pri rži pa 70%. Pri temu so tudi otrobi mnogo dražji.

Leta 1914 se je še dobililo kilo najboljšega polentnega grisa* za 26 h. Danes pa stane 51 h. Dobi se pa nikjer. Kaj pomagajo potem primerne cene? Cinkvantinske grise stane v Gradcu 84 do 90 h, torej skoraj štirikratliko, kakor se je dobil l. 1914 v najboljši kakovosti.

Ako se je l. 1914 kilo najboljšega polentnega grisa (cinkvantin-grisa) pri cinkvantinski ceni od 22 h za 26 h dobio, je vprašanje pač razumljivo, kaj mora danes rdeči koruza koštati, ako ze zahteva za isto množino (1 kilo) 84 do 90 h. Odgovor ne more opravitičiti nezasišano ceno. Splošno znano je, da kupčevalci z žitom in izdelovalci z moko pri nizkih cenah l. 1912 in še cenejših prejšnjih let niso samo dobro živelji marveč so si tudi velika premoženja pridobili, to pa pri prosti konkurenči. Zdaj ni nobene konkurence pri nakupu; obratni troški so tako nizki, da sploh ne pridejo v poštev v — vključ v temu ogromne razlike v ceni moke. Natančno pojasnilo bi bilo tukaj potrebno.

Leta 1912 se je prodajalo fižol za 29 do 32 h, grah za 31 h in leča za 51 h (pri eni kili). Govedina je koštala K 180 do 207, leta 1901 pa K 122 do 152. Podobne so bile cene za teleče in svinjsko meso ter

svinjsko mast. Te cene veljajo za Dunaj (v veliki kupčini) in so seveda v posameznih krovinnih različne. Za Štajersko veljale so l. 1912 sledče cene (v klepaju so cene leta 1902): 1 kg meso 181 h (126), pšenične moke št. 0 392 (40), fižol 47 (32), grah 63 (56), rži srednji 48 h (50), krompir 14 h (125), svinjska mast 210 h (160) in šunka istotako. V Gradcu se je dobilo l. 1912 še 100 kil trboveljskega premoga za 2:30 K, danes stane od K 378 do 480. To so bili lepi časi! Še pred dvema letoma zamoglo se je kupiti za 30 kron 5 kg moke, 5 kg sladkorja v kockah, 1 kg fine kave, 1/2 kg dobrega čaja, 1/2 kg kakao, 1 steklenico rumca, 3 kg masti, milo in druge manjše stvari kot mesečno potrebujoča za tri osebe. Danes se porabi 30 K, ako se kupi 2 kg masti in 1 kg kave!! Za večji del živiljenskih potrebuščin so cene na trikratno in večkratno višokost poskočile. Prav zanimive so tudi zahtevane cene pri kupčiji z živino. Ta navajanja cen postajajo naravnost nezaslišana.

Gospodinjava mora biti prava umetnica v štedenju, ako porabi za državo 5 glav na meseč samo 3 kg masti. Razlika cen za svinjsko mast je danes proti l. 1914 tako velika, da znaša v enem letu za 4 K več, kakor se plačuje dobrodninskoga davka pri 7800 K dohodka (164 K, 22. stopinjsa). Ako se za eno osebo v enem mesecu le 1/4 kg masti porabi, napravi to v enem letu 6 kg, torej za Gradec z okroglo 160.000 prebivalci 960.000 kg. Razlika cene znaša srednjo od l. 1912 sem 5 K, torej $960.000 \times 5 = 4,800,000$ K. Koliko mora znašati ta razlika šele po vsej deželi in vsej državi!

Gotovo: vključ tem razmeram mora r a m o v z d r ž a t i l! Ali vprašanje se vendar ne bode dalo zavrniti, je li je ta visoka draginja tudi popolnoma opravljena ali ne. Kazenska sodnija v Münchenu je zadnjiči zlate besede izrekla: »Vojno oderuštro je sramotno postopanje posebno težke vrste. Oderuštro z živiljenskimi sredstvi uničuje temelje državice in kdor se ga udeležuje, je deželni izdajalec!“

E. H. (Grazer Tagblatt.)

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

K. B. Dunaj, 4. maja. Severno-zapadno od Tarnopola vjeli smo 100 Rusov. — Proti tolminskemu mostiču, Flitschu in drugim delom koroške fronte nastopila je sovražna artillerija ljuteje. — Danes ponovi preplovil je neki sovražni letalni stroj izliv Vipave, vrgel 4 bombe in poletel potem čez Ljubljano in Zalog. Na vrtniti zastavil mu je naš art. ogenj pri Dornbergu pot. Obenem od naših letalcev napaden in začagan, padel je ital. letalni stroj na tla. Vsi štiri letalci so mrtvi. — Več naših letal napadlo je včeraj ital. tabore pri Vilescu in je vrglo mnogo bomb ter se po hudem zračnem boju nepoškodovano vrnilo. — Dne 3. maja so naši letalci napadli kolodvor, fabriko žvepla in vojašnice v Ravenni. Dobri učinek in požar v fabriki se je opazilo. Vključ hudemu obstrelevanju so se vsa naša letala nepoškodovana vrnila. — V istem času zadela je neka naša torpedna flotilja južno-vzhodno od izliva Poja na 4 sovražne razruševalce. Vrnil se je uspešni pomorski boj.

* * *

Nemško poročilo.

K. B. Berlin, 4. maja. Na zapadu se je vršilo proti Francozom in Angležem veliko uspešnih bojev. — Pet sovražnih letal je bilo sestreljenih. — Tudi na ruski fronti so naši letalci uspešno bombe metali. — Brodovje nemških letal napadlo je z velikim uspehom angleško vzhodno obrežje. Vsa letala razven „L 20“ so se vrnila. Tudi v ostalem se je vršilo mnogo za Nemce ugodnih letalnih bojev.

* * *

Nemški podmorski čoln se streli angleško letalo.

K. B. Berlin, 4. maja (W. B.). Eden naših podmorskih čolnov je ob flandrijskem obrežju en angleško letalo sestrelil, katerega letalce je rešil en sovražni razruševalci.

Znana f. ur Maks Böhnle, Dunaj IV., Margaretha 27/51 nam naznana, da ima vključ 50 do 80% nege povisitek v rastlinskem esenčnem fluidom z zravnim fluidom. S tem se koristi zivahnemu delovanju kože in krvni cirkulaciji se okrepa ves organizem. 12 steklenice tega blagodejnega sredstva poslije povsed franko za 6 kron lekarji Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvaško). Bilo naj bi v hiši! Od mnogih zdravnikov priporočeno. Mnogo čez stotinovih pisem. Zamore se tudi obenem Fellerjevo milo edino Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa“-kroglice, 6 škatljic franko 40 h narociti. Dopisnica na imenovani zadostuje.

V okrepanje pljuč priporočamo masaže prs in hrba lejerjev oživljajočim rastlinskim esenčnim fluidom z zravnim fluidom. S tem se koristi zivahnemu delovanju kože in krvni cirkulaciji se okrepa ves organizem. 12 steklenice tega blagodejnega sredstva poslije povsed franko za 6 kron lekarji Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvaško). Bilo naj bi v hiši! Od mnogih zdravnikov priporočeno. Mnogo čez stotinovih pisem. Zamore se tudi obenem Fellerjevo milo edino Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa“-kroglice, 6 škatljic franko 40 h narociti.

Loterijske številke.

Gradec, dne 26. aprila: 62, 39, 79, 18
Trst, dne 3. maja: 14, 79, 60, 56

Viničar

2 do 3 ljudi se sprejmejo pri Joh. Jausch M. St. Kunigund pri Mariboru.

Vse

dame vedo, da je dobro desinfekcijsko sredstvo pri toaleti govanju bolnikov velike važnosti. Zahteva se danes, da desinfekcijsko sredstvo hitro in sigurno učinkuje, da pa tudi prijeti in da je ceno. Mnogokrat

bodejo

Judje opazili, da nekateri dame po karbolu disiča desinfekcijsko sredstvo odpravijo, ker se ta neprijetni duh ne da odpri rok, obleke in perila. — Ako se pa vedno le

Lysoform

rabi, se nima neprilik! Lysoform ima prijetni dobr aromat, je poceni in ni strupen. Originalna steklenica v vsaki in drožerji K 1:25. Vse dame naj bi torej le Lysoform

rabi

Nove cene od 1. maja naprej:

Lysoform ena steklenica 100 gr	100
" " " 250 "	250
" " " 500 "	500
" " " 1000 "	1000
" " " toaletno milo en kos	
Pfefferminz-Lysoform (ustna voda)	

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptiju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajne je od

12. do 1. ure zaprt); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure depoldne.

1 kopelj z vodnim zrakom, pan. Beaufort "Beaufort" z rhujo K — 70

V nedeljo dne 21. ma
se vrši v Radahovi
4. uri popoldne in pondeljek dne 22. ma
ob 8. uri zjutraj v Zgo
nji Veličini (Teichwie
ter ob 3. uri popoldne
Samarkovi

licitacija trav

K nji vabi uljudno
Jos. Ornig v Ptuj

*) Statistisches Handbuch über die gesamten Verhältnisse des österreichischen Staates und seiner Bevölkerung.